

Vezměte, prosíme, na vědomí, že text článku odpovídá platné právní úpravě ke dni publikace.

Aktuální judikatura NSS ve věci veřejných zakázek: pět rozhodnutí s dopadem na praxi zadavatelů i dodavatelů

Nejvyšší správní soud v roce 2026 vydal několik rozhodnutí, která dále zpřesňují požadavky na postup zadavatelů i procesní možnosti dodavatelů v zadávacích řízeních. Týkají se zejména nastavení technické kvalifikace, využití dynamických nákupních systémů, možnosti nápravy pochybení zadavatele, předběžných opatření a uveřejňování změn zadávacích podmínek. Jejich závěry jsou významné jak pro přípravu zadávacích řízení, tak pro obranu dodavatelů proti nezákonnému postupu zadavatele.

Rok 2026 přinesl několik významných rozhodnutí Nejvyššího správního soudu v oblasti veřejných zakázek. Přestože se jednotlivé případy týkají zdánlivě odlišných témat – od technické kvalifikace přes dynamické nákupní systémy až po procesní práva dodavatelů – lze v nich sledovat společný jmenovatel.

Nejvyšší správní soud totiž opakovaně zdůrazňuje, že smyslem zákona o zadávání veřejných zakázek (dále taky jen „ZZVZ“) není vytvářet formální překážky pro účast v zadávacích řízeních, ale zajistit skutečnou hospodářskou soutěž, transparentní prostředí a rovné zacházení mezi dodavateli. Současně však soud potvrzuje, že zadavatelé musí při přípravě a administraci veřejných zakázek postupovat mimořádně pečlivě, neboť i zdánlivě administrativní pochybení mohou mít významné právní i finanční důsledky.

V následujícím textu se proto zaměříme na pět aktuálních rozsudků Nejvyššího správního soudu (dále taktéž jen „NSS“), které podle našeho názoru patří k nejvýznamnějším rozhodnutím posledních měsíců a mohou mít bezprostřední dopad na každodenní praxi zadavatelů i dodavatelů.

1. Když je kvalifikace příliš úzká: zadavatel musí umět vysvětlit, proč požaduje právě takovou zkušenost

Rozsudek NSS ze dne 18. 5. 2026, sp. zn. 7 Afs 91/2025

Jednou z nejcitlivějších oblastí zadávacích řízení zůstává nastavení technické kvalifikace. Zadavatelé se přirozeně snaží minimalizovat riziko výběru nezkušeného dodavatele, současně však nesmí kvalifikační požadavky nastavit způsobem, který bezdůvodně omezuje hospodářskou soutěž.

Právě touto otázkou se zabýval NSS v případě rekonstrukce Domu přírody v Hodoníně financované z prostředků Státního fondu životního prostředí České republiky.

Zadavatel požadoval doložení zkušeností alespoň se čtyřmi zakázkami týkajícími se novostaveb či rekonstrukcí staveb občanské vybavenosti a současně třemi rekonstrukcemi zahrnujícími nástavbu nebo přístavbu. Poskytovatel dotace dospěl k závěru, že takto formulované požadavky nepřiměřeně zužují okruh potenciálních dodavatelů, a přistoupil ke krácení dotace o 5 %.

Předmětem soudního přezkumu byla zejména aplikace § 6 ZZVZ, konkrétně zásad přiměřenosti, zákazu diskriminace a transparentnosti. NSS přitom formuloval několik zásadních závěrů.

Především zdůraznil, že rozhodující není počet dodavatelů, kteří se do zadávacího řízení fakticky přihlásili, ale to, zda nastavené podmínky bezdůvodně nevylučovaly další potenciální účastníky trhu. NSS současně potvrdil, že zadavatel může požadovat zkušenost s konkrétním typem staveb, avšak pouze tehdy, pokud takový požadavek objektivně souvisí s předmětem a složitostí zakázky.

Podle NSS navíc **zadavatel nese důkazní břemeno ohledně odůvodnění úzkého vymezení technické kvalifikace.** Pokud existují jiné typy staveb obdobného rozsahu, technologické náročnosti či organizační složitosti, musí zadavatel vysvětlit, proč zkušenosti s těmito stavbami nepovažuje za dostačující.

Rozhodnutí tak představuje další potvrzení trendu, podle něhož technická kvalifikace nesmí sloužit jako prostředek pro skryté omezení soutěže.

2. Rozšíření možností využití dynamických nákupních systémů

Rozsudek NSS ze dne 12. 5. 2026, sp. zn. 22 As 15/2025

Dynamické nákupní systémy (DNS) byly dlouhodobě spojovány především s nákupem standardizovaného zboží a běžných služeb. Aktuální rozhodnutí NSS však potvrzuje zákonný předpoklad, že za určitých okolností mohou být prostřednictvím DNS zadávány i stavební práce.

Předmětem sporu bylo posouzení, zda lze v režimu DNS zadávat veřejné zakázky na letní a zimní údržbu pozemních komunikací.

Klíčovým předmětem přezkumu byla interpretace § 138 odst. 1 ZZVZ, který upravuje dynamický nákupní systém jako plně elektronický a otevřený systém pro zadávání veřejných zakázek na běžně dostupná plnění. NSS současně vycházel i z čl. 34 odst. 1 směrnice 2014/24/EU a z bodu 63 její preambule.

NSS se ztotožnil s výkladem krajského soudu a pojem „běžně dostupné plnění“ interpretoval extenzivně. NSS zdůraznil, že ani stavební práce nejsou z využití DNS automaticky vyloučeny, pokud nevyžadují významnou individualizaci nebo atypické technické řešení.

NSS v tomto rozhodnutí vymezuje, jaké okolnosti jsou relevantní pro posouzení, zda lze určité plnění pořizovat prostřednictvím DNS:

- a. **je nabízeno relativně širokým okruhem dodavatelů;**
- b. **je dostupné pro široký okruh zadavatelů;**
- c. **je s ním na trhu běžně obchodováno;**
- d. **je veřejnými zadavateli poptáváno opakovaně a operativně;**
- e. **jeho vlastnosti jsou při zadávání jednotlivých dílčích zakázek pouze upřesňovány;**
- f. **jeho individualizace ve vztahu k potřebám zadavatele nepředstavuje nosný prvek celkového charakteru a obsahové náplně plnění.**

Údržbu pozemních komunikací NSS označil za typický příklad opakovaně poptávaného a standardizovaného plnění, které lze prostřednictvím DNS zadávat. Rozhodnutí je významné zejména tím, že může v praxi výrazně rozšířit okruh komodit a služeb zadávaných prostřednictvím dynamických nákupních systémů.

3. Zadavatel může napravit vlastní pochybení i v pozdější fázi řízení

Rozsudek NSS ze dne 23. 4. 2026, sp. zn. 4 As 57/2025

Další významné rozhodnutí se týká rozsahu oprávnění zadavatele napravovat vlastní pochybení v průběhu zadávacího řízení a současně otázky, zda mají dodavatelé právní nárok na výzvu k doplnění podkladů.

Spor vznikl mezi společností ČEZ, a.s., jako zadavatelem, a společností Mark2 Corporation Czech a.s., která byla v závěrečné fázi zadávacího řízení vyloučena pro nesplnění technické kvalifikace.

Předmětem soudního přezkumu byla především interpretace § 49 ZZVZ, upravujícího možnost zadavatele přijmout opatření k nápravě, dále § 45 ZZVZ týkajícího se náhradních dokladů prokazujících kvalifikaci a § 46 ZZVZ upravujícího možnost výzvy k objasnění nebo doplnění údajů.

NSS dospěl k závěru, že **zadavatel je oprávněn kdykoliv v průběhu zadávacího řízení přehodnotit své předchozí závěry a přijmout nápravná opatření, pokud zjistí vlastní pochybení.**

Současně NSS zdůraznil, že **použití náhradních dokladů podle § 45 ZZVZ přichází v úvahu pouze tehdy, pokud dodavatel objektivně nemohl získat primární doklady, aniž by tuto nemožnost sám zavinil.**

Za významný lze považovat také závěr NSS k § 46 ZZVZ. Podle soudu totiž **výzva k objasnění či doplnění podkladů představuje fakultativní oprávnění zadavatele, nikoliv jeho povinnost.**

Rozhodnutí tak výrazně posiluje procesní autonomii zadavatelů. Současně však může v praxi vést ke zvýšeným požadavkům na procesní obezřetnost dodavatelů, kteří nemohou automaticky spoléhat na možnost následného doplňování dokumentace.

4. Předběžné opatření může navrhnout i subjekt, který nebyl účastníkem zadávacího řízení

Rozsudek NSS ze dne 25. 3. 2026, sp. zn. 22 As 31/2026

Pozornost NSS se v dalším rozhodnutí soustředila na problematiku předběžných opatření v oblasti veřejných zakázek.

Klíčovou otázkou bylo, zda je k podání návrhu na vydání předběžného opatření podle § 38 soudního řádu správního a § 272b ZZVZ, oprávněn i subjekt, který nebyl účastníkem zadávacího řízení vedoucího k uzavření smlouvy.

Nejvyšší správní soud zdůraznil, že **podmínkou vydání předběžného opatření je osvědčení hrozby vážné újmy. Současně však odmítl formalistický výklad, podle něhož by takovou újmu mohl tvrdit pouze účastník zadávacího řízení.**

Podle NSS může hrozbu vážné újmy osvědčit i subjekt, který se účastnil původního zadávacího řízení, avšak nikoliv již navazujícího řízení po jeho zrušení, pokud existuje přímá souvislost mezi jeho právním postavením a výsledkem zadávacího řízení. V posuzovaném případě NSS zdůraznil, že plnění nové smlouvy by definitivně znemožnilo žalobkyni domoci se realizace původní zakázky, což představovalo nevratnou újmu.

Důležitost postavení účastníka řízení NSS dále posuzoval, když se dále zabýval oprávněním k podání

námitek ve vztahu k běhu blokační lhůty dle § 246 odst. 1 ZZVZ.

NSS s odkazem na § 241 odst. 3 ZZVZ zdůraznil, že zatímco v taxativně vymezených případech (např. zadávací podmínky či volba řízení) může námitky podat každý dodavatel, v ostatních případech je k tomu oprávněn pouze účastník zadávacího řízení. Námitky podané neoprávněnou osobou (žalobkyní) proto běh blokační lhůty nevyvolávají.

Rozhodnutí současně posiluje procesní postavení dodavatelů v situacích, kdy zadavatel po zrušení původního zadávacího řízení zahájí nové řízení obdobného předmětu. NSS připustil, že ochrany prostřednictvím předběžného opatření se může domáhat i subjekt, který se následného zadávacího řízení již neúčastnil.

5. Změnu zadávacích podmínek nestačí zveřejnit pouze na profilu zadavatele

Rozsudek NSS ze dne 6. 5. 2026, sp. zn. 8 Afs 105/2025

Poslední z analyzovaných rozhodnutí potvrzuje, že i zdánlivě administrativní pochybení mohou mít pro zadavatele významné finanční důsledky.

Společnost Vodohospodářská zařízení Šumperk, a. s., opakovaně prodlužovala lhůtu pro podání nabídek u veřejné zakázky na projekt „Sušárna čistírenských kalů na ČOV Šumperk“. Informace o prodloužení však zveřejňovala pouze na profilu zadavatele, zatímco do Věstníku veřejných zakázek a evropského věstníku byly změny odeslány až po uplynutí lhůty.

Předmětem přezkumu byly zejména **§ 99 odst. 1 a § 212 odst. 1 a 3 ZZVZ, upravující povinnost uveřejňování změn zadávací dokumentace a informační povinnosti zadavatele**. NSS současně posuzoval soulad postupu zadavatele se zásadami transparentnosti a rovného zacházení podle § 6 ZZVZ.

Zadavatel argumentoval tím, že zákon nestanoví přesnou lhůtu pro zveřejnění změn a že informace byly dostupné alespoň na jeho profilu zadavatele.

NSS však tento argument odmítl. Zdůraznil, že smyslem zákonné úpravy je zajistit včasnou a rovnou informovanost všech potenciálních dodavatelů, kteří veřejné zakázky standardně sledují prostřednictvím oficiálních věstníků.

Podle NSS mohlo opožděné zveřejnění ve věstnících reálně ovlivnit hospodářskou soutěž, protože potenciální dodavatelé nemuseli mít o prodloužení lhůty informace.

Rozhodnutí tak potvrzuje, že informační povinnosti zadavatelů nelze chápat jako čistě formální administrativní požadavek, ale jako jeden ze základních nástrojů ochrany transparentní soutěže.

Závěr

Uvedená rozhodnutí potvrzují, že ve veřejných zakázkách bude stále častěji rozhodovat skutečný dopad konkrétního postupu na hospodářskou soutěž. Pro zadavatele z toho plyne potřeba důsledně odůvodňovat kvalifikační požadavky, řádně dokumentovat své úvahy a nepodceňovat ani zdánlivě formální uveřejňovací povinnosti. Pro dodavatele jsou rozsudky připomínkou, že procesní obrana musí být včasná, přesně zacílená a opřená o konkrétní újmu nebo zásah do jejich postavení.

JUDr. Bc. Matej Šandor, Ph.D., MBA,
advokát

Mgr. Barbora Helvínová,
advokátní koncipientka

=endors

[endors advokátní kancelář s.r.o.](#)

s.: Praha 4, Obrovského 2407

a.: Praha 1, Na Poříčí 2090/2

a.: Hradec Králové, Karla Tomana 46/6

telefon: +420 601 501 630

e-mail: info@endors.cz

Další články:

- [Aktuální judikatura NSS ve věci veřejných zakázek: pět rozhodnutí s dopadem na praxi zadavatelů i dodavatelů](#)
- [JIŘÍ HARNACH - VEŘEJNÉ ZAKÁZKY LIVE! - ČERVENEC 2026](#)
- [JIŘÍ HARNACH - VEŘEJNÉ ZAKÁZKY LIVE! - ČERVEN 2026](#)
- [JIŘÍ HARNACH - VEŘEJNÉ ZAKÁZKY LIVE! - KVĚTEN 2026](#)
- [Hodnocení demo prostředí v IT veřejných zakázkách: užitečný nástroj, nebo cesta k netransparentnosti?](#)
- [JIŘÍ HARNACH - VEŘEJNÉ ZAKÁZKY LIVE! - DUBEN 2026](#)
- [Prokazování dostupnosti technického vybavení při zadávání veřejných zakázek – limity sdílení technického vybavení](#)
- [JIŘÍ HARNACH - VEŘEJNÉ ZAKÁZKY LIVE! - BŘEZEN 2026](#)
- [Zdrojové kódy jako „pojistka“ proti vendor-lock-inu: judikatorní korekce a její meze](#)
- [Spolupráce zadavatele a developera z pohledu rozhodovací praxe ÚOHS a plánovacích smluv](#)
- [Listinné nabídky v éře elektronizace: přestupek, nebo legitimní postup?](#)